

ה"ת 1341/05/15 - זחייה חודרוג נגד מדינת ישראל, משטרת ישראל - מחוז חוף- רישוי עסקים

בית משפט השלום בעכו

ה"ת 1341-05-15 חודרוג' נ' משטרת ימ"ר חוף
תיק חיצוני:

בפני מבקשת נגד משיבה
כב' השופטת שושנה פיינסוד-כהן
זחייה חודרוג' ע"י ב"כ עוה"ד חוסיין עווד ו/או ויסאם עריד
מדינת ישראל משטרת ישראל- מחוז חוף- רישוי עסקים
באמצעות ב"כ עו"ד גלעד גפן

החלטה

1. לפני בקשה להחזרת 10 רכבים תפוסים אשר נתפסו ביום 30.4.15 במגרש רכבים במהלך חיפוש אשר בוצע בהתאם לצו בית משפט. המבקשת טוענת כי המגרש הוא בבעלותה וכך גם הרכבים והיא עותרת להשיבם לידיה. יש לציין כי המבקשת נחקרה באזהרה במשטרה ביום החיפוש לאחר שהוזהרה כי היא חשודה בעבירות על חוק רישוי עסקים.

יש לציין כי בצו החיפוש שנחתם על ידי כב' השופט בכר, ציין כב' השופט כי העילה למתן הצו הינן חשדות על עבירות בניגוד לחוק איסור הלבנת הון, פקודת מס הכנסה, חוק המע"מ וחוק התכנון והבנייה. חוק רישוי עסקים כלל לא הוזכר.

2. בבקשתה טוענת המבקשת באמצעות בא כוחה כי המבקשת קיבלה לבעלותה את העסק מחודש 2/14 והיא מלאה את כל דרישות המועצה המקומית ומשטרת נהריה על מנת לקבל רשיון עסק. עוד היא מציינת כי לא הוצא כנגדה כל צו לסגירת העסק, רק בחקירתה התברר לה כי ישנו צו סגירה כנגד הבעלים הקודם של המגרש ואין ביניהם שום קשר.

3. המשיבה, אשר יוצגה על ידי קצין מיחידת רשוי עסקים של המשטרה טענה בתגובתה כי יש לדחות את הבקשה על הסף מאחר והיא נגועה בחוסר נקיון כפים, שכן מגישת הבקשה מנהלת עסק ללא רשיון. השבת התפוסים הינה למעשה בקשה להמשיך ולהפעיל את העסק. הקרקע עליו מצוי העסק הינה קרקע חקלאית כך, שהדרך לקבלת רשיון עסק הינה ארוכה מאוד אם בכלל אפשרית. התפוסים שימשו לביצוע עבירה. העובדה כי המבקשת פנתה לצורך קבלת רשיון עסק מלמדת כי היא ידעה היטב כי

עמוד 1

העסק דורש רשיון אשר כזה. כנגד המבקשת יוגש כתב אישום עם בקשה לחילוט התפוסים. אופי התפוסים ואופיו של העסק מאפשרים לנייד אותם ממקום למקום ולהפעיל את העסק במקום אחר כך שלמשיבה יהיה קושי לעקוב אחר העסק והפעלתו. לחילופין מבקשת המשיבה כי אם יורה בית המשפט על שחרור התפוסים אזי יתנה את השחרור בתנאים משמעותיים אשר יבטיחו אפשרות חילוטם בתום ההליך הפלילי.

4. בדיון שהתקיים יום 5.5.15, הציגה משיבה את תיק החקירה לעיון בית המשפט. כמו כן השילמו הצדדים טיעוניהם בעל פה. ב"כ המבקשת חזר על הבקשה והוסיף כי תמוה בעיניו כי יחידת הימ"ר הייתה בתמונה כאשר מדובר לכאורה ברישוי עסקים. מחלקת רישוי עסקים ברשות המקומית ובתחנתה משטרה אינן מתנגדות למתן רישיון עסק. לטענתם מדובר בקרקע המיועדת למסחר. הוא מבקשת השבת הרכבים אשר יועברו לג'דידה מכר לבית אחיה של המבקשת.

ב"כ המשיבה חזר על תגובתו והוסיף כי תפקידו לפעול כאשר הרשויות המקומיות אינן פעולות כנגד עסקים ללא רשיון.

5. אין מחלוקת כי המדובר בעסק הפועל ללא רשיון. מדובר בעסק הפועל מזה זמן, על פי אישור המועצה המקומית לפחות מחודש 2/14.

6. הרשויות בחרו מטעמים השמורים עמם לפעול שלא בדרך הוצאת צו סגירה אלא בדרך של תפיסת המכוניות, שכן ברי הוא כי לא ניתן להפעיל עסק להשכרה ומכירת מכוניות ללא מכוניות. כמו כן המשיבה מציינת למעשה בטיעוניה מטרה כפולה לתפיסת המכוניות- האחת, אפשרות חילוטם בתום ההליך והשניה, השבתת פעילות העסק הפועל ללא היתר.

7. סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, מסמיך את בית המשפט להוציא צו להפסקת פעילותו של עסק המנוהל ללא רשיון, אף בטרם הוכרעה אשמתו של נאשם. לדדי, יש להשליך משסעיף זה על המקרה אשר בפנינו שכן ברי הוא כי תפיסת הרכבים הינם למעשה השבתת העסק באופן מידי, אם כי בדרך שונה.

ברע"פ 4384/13 מדינת ישראל נ. מיאו והאו בע"מ ואח' פסק דין מיום 3.3.14 מפרט בית המשפט את השיקולים שיש לשקול שעה בה הוא דן בהוצאת צו לסגירת עסק על פי הוראות סעיף 16 לאותו חוק שעניינו צו סגירה במסגרת גזר דין לאחר שהוכרע דינו של נאשם.

"...יש לאזן בין מידת הנזק שייגרם לבעל העסק ולצדדים שלישיים כתוצאה מהפסקת העיסוק אלתר, לבין מידת הנזק שייגרם לציבור כתוצאה מהמשך הפעלתו ללא רישיון לפרק זמן נוסף אשר מטרתו ליתן לבעל העסק או לצדדים שלישיים שהות להתארגנות, או לחלופין לאפשר את מיצויו של הליך הרישוי. בתוך כך יביא בית המשפט בחשבון, בין היתר ומבלי למצות, את מידת הפגיעה בתכליות המנויות בסעיף 1 לחוק, את התנהגות הצדדים ואת קיומם של הליכי השגה על

החלטה שלא ליתן רישיון, ככל שמתנהלים כאלה. בית המשפט מוסמך לדחות את ביצוע הצו לפרק זמן סביר, ואף להוסיף לדחותו מעת לעת לבקשת מי מהצדדים (או שניהם), בהתחשב במכלול נסיבות העניין (ראו והשוו: עניין מלון רות, בעמ' 419; בר"ם 6085/03 אביוב נ' ועדת הערר המחוזית [פורסם בנבו] (24.9.2003); ניסן שריפי "הסמכות לעכב ביצוע של צו סגירה לעסק" מקרקעין ט(1) 3 (2010)). האיזון בין השיקולים המתחרים נדרש להוביל לתוצאה סבירה ומידתית. "

בית המשפט ממשיך ומפרט כי שיקולים אלו תקפים קל וחומר כאשר מדובר בצו על פי סעיף 17 לחוק, הניתן טרם הרשעתו של אדם.

"השיקולים המנחים במתן צו לפי סעיף 16 ומועד כניסתו לתוקף יפים, בשינויים המחויבים, גם לגבי סעיף 17, שכן מטרתם של שני הצווים זהה: למנוע הפעלת עסק ללא רישיון הפוגעת בתכליות החוק. אלא שבשונה מסעיף 16, צו הפסקת עיסוק זמני ניתן לפני שהוכחה אשמתו של הנאשם. בשלב זה של ההליך הפלילי נהנה הנאשם מחזקת החפות, והשאלה אם יש מקום להרשיעו בעבירה של הפעלת עסק ללא רישיון או בחריגה מתנאי טרם התבררה והוכרעה. ככל שההליך הפלילי יסתיים בזיכוי של הנאשם, הנזק שייגרם לו ולצדדים שלישיים כתוצאה מהצו עלול להיות רב וחסר תקנה. הבדל זה בין הצווים מסיט את נקודת האיזון הראוי לכיוונו של הנאשם ומחייב את בית המשפט להקנות משקל מוגבר לזכויותיו החוקתיות להליך הוגן ולחופש עיסוק. הבדל זה משליך על עיצוב הבדל זה משליך על עיצוב אמת המידה למתן צו הפסקת עיסוק זמני לפי סעיף 17 לחוק: כתנאי למתן סעד שברגיל מותנה בהרשעה כבר בשלב הגשת כתב האישום - שומה על המאשימה להראות שהצו דרוש למניעת פגיעה ממשית ומוחשית באינטרס ציבורי חשוב המגולם במטרות החוק, וכי לא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר. כך, למשל, עילה למתן צו עשויה לקום אם הפעלת העסק יוצרת סיכון ממשי לציבור (השוו: ע"פ (מחוזי נצ') 25350-10-11 מפעלי ברודני בע"מ נ' עיריית נצרת עילית [פורסם בנבו] (3.1.2012)), גורמת למטרד ולפגיעה באיכות הסביבה (השוו: עפ"א (מחוזי מר') 32373-04-12 דבוש נ' מועצה אזורית לוד [פורסם בנבו] (14.1.2013)), או פוגעת באופן בוטה בשלטון החוק (השוו: ע"פ (מחוזי חי') 6672-04-11 עיריית חיפה נ' בן שמואל [פורסם בנבו] (14.4.2011); ת"פ (שלום חד') 30724-12-12 מדינת ישראל נ' מול השופט [פורסם בנבו] (8.1.2013)) - והכל כשלא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר. כמו כן יש ליתן משקל מתאים לשאלה אם מדובר בעסק שניתן לו רישיון בעבר, ושבעליו מואשם בהפרת תנאי מתנאיו או שמא מדובר בעסק שלא ניתן לו רישיון כלל. ככל שבעל העסק החל בהפעלתו בלא לפעול לקבלת רישיון עסק כלל, תפעל עובדה זו לחובתו, שכן אין מקום ליתן יד לתופעה של עסקים הפונים לקבלת רישיון עסק רק לאחר שננקטים כלפיהם הליכים פליליים - התנהלות הפוגעת בשלטון החוק (ראו ע"פ (מחוזי חי') 10131-02-09 מגרסות יופי נוף בע"מ נ' עיריית קריית אתא [פורסם בנבו] (22.2.2009); ת"פ (שלום ים) 8493/03 מדינת ישראל נ' בן אלי [פורסם בנבו] (26.1.2010)). בית המשפט יציב על כף המאזניים את השיקולים שעליהם עמדנו, תוך מתן משקל הולם לעובדה שהנאשם טרם הורשע בדין. "

8. המצב בו דנה אני כעת משול לעניינו של סעיף 17 הנ"ל, האם ראוי לתת למעשה צו הפסקת עיסוק מידי לעסק, באמצעות תפיסת המוכניות, ללא זמן שהות להתארגנות? דומה בעיני כי ככל שעילת התפיסה היא אכן העדר רשיון עסק, התשובה היא שלילית. לא הוכחה בפני הפגיעה המידית בציבור, אך כן ברי הוא הפגיעה במבקשת. יחד עם זאת לא הוכח כי מדובר בעסק אשר ניתן לו רישיון עסק בעבר. והועבדה כי המבקשת פעלה להמשיך בהפעלת עסק, גם אם פעל עוד קודם לכן, בטרם קבל רשיון, פועלת לחובתה. לא מדובר בעסק אשר פעל ברשיון ואשר רשיונו לא חודש בשל ליקוי זה או אחר אשר ניתן ללמוד אודות השלכותיו והסיכון שהוא יוצר לציבור.

9. עוד על בית המשפט לשקול את אופיו של העסק המסוים הזה אשר ניתן להפעילו כמעט מכל מקום בעזרת טלפון וחניה למכוניות. אין מטרתו של הליך זה פשוט הלעתיק את מקומו של העסק למקום אחר בו אין היתר להפעלתו.

10. לאור כל המאור לעיל מוצאת אני כי נכון הוא להורות על השבת התפוסים באופן שיבטיח אי הפעלת העסק במקום אחר, כל עוד מדובר בעסק ללא רשיון.

11. באשר לתכלית התפיסה לצורך חילוט, הרי שגם על תכלית זו להיות מידתית וכן ניתן להבטיח את האפשרות לחילוט הרכבים באו חלקם באמצעות תניות שונות בשחרור הרכבים.

12. מוצאת אני לציין כי לעניות דעתי במקרה זה על תנאי השחרור להיות מקלים יותר מבחינת הפקדת הערבויות, שכן, כאמור, בחרו הרשויות להוציא לעסק למעשה צו סגירה מידי ללא כל אפשרות להתארגנות, וזאת באמצעות תפיסת הרכבים, כאשר לא הוכחה הפגיעה המידית בציבור ומוסכם כי העסק כבר פועל מזה זמן.

13. לפיכך, מורה אני כי הרכבים נשוא הבקשה ישוחררו לידי המבקשת לאחר שהמבקשת תמלא אחר התנאים כדלהלן ובכפוף להתקיימותם-

- א. רישום עיקול לטובת המדינה על כל התפוסים.
- ב. המבקשת תפקיד סך של 55,000 ₪ במזומן או בערבות בנקאית להבטחת תנאי שחרורם של התפוסים והשבתם במידה ובית המשפט יורה כך.
- ג. המקשת תחתום על התחייבות עצמית על סך של 500,000 ₪ להבטחת שחרורם של התפוסים והשבתם במידה ובית המשפט יורה כך.
- ד. המבקשת תציג תעודת ביטוח מקיף לכל אחד מן התפוסים, אשר תשועבד לטובת המדינה.
- ה. נאסר לבצע כל דיספוזיציה בזכויות ברכבים התפוסים.

ניתנה היום, ט' סיוון תשע"ה, 27 מאי 2015, בהעדר הצדדים.